

Etik Liderlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Etik Liderlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21386>

Özet

Etik Liderlik Ölçeği, eğitim kurumları bağlamında okul müdürlerinin etik davranışları ve bu davranışlara yönelik beklentileri ölçmek amacıyla geliştirilmiş **psikometrik** bir araçtır. Abdurrahman İlhan ve Mustafa Ekiz tarafından 2020 yılında yürütülen çalışmada, ölçeğin yapısal geçerliliği ve iç tutarlılığı sağlamayı hedeflemiştir. Bu ölçek, özellikle eğitim yöneticilerinin karar alma süreçlerinde ve personel ilişkilerinde sergilediği ahlaki ve etik ilkeleri değerlendirmede kritik bir rol oynamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, Türk eğitim sistemindeki etik liderlik uygulamalarının bilimsel olarak incelenmesine olanak tanımıştır.

Anahtar Kelimeler

Etik Liderlik, Okul Müdürleri, Etik Beklenti, Geçerlik, Güvenirlilik, Eğitim Yönetimi, ?? Ahlak?, Psikometrik Geliştirme.

Yazarlar

Abdurrahman İlhan, Mustafa Ekiz

Amaç

Etik Liderlik Ölçeği'nin temel amacı, eğitim kurumlarında görev yapan okul müdürlerinin sergilediği etik liderlik davranışları güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu geliştirme çalışması, yöneticilerin etik davranışları hem çalışanlar hem de kurum üzerindeki etkilerini analiz edebilmek için sağlam bir temel oluşturmayı hedeflemiştir.

Ölçek, liderlerin dürüstlük, adalet, şeffaflık ve rol model olma gibi temel etik boyutlardaki yeterliliklerini değerlendirerek, etik davranışları önlenmesine yönelik stratejiler geliştirmeye katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu ölçek aracılığıyla elde edilen veriler, eğitim yöneticilerinin mesleki gelişim programlarının etik odaklı olarak yeniden yapılandırılmasına rehberlik edebilir.

Yapı

Ölçek, **Etik Liderlik** yapısını ölçmektedir. Etik liderlik, sadece yasalara uygun davranmayı değil, aynı zamanda ahlaki açıdan doğru olanı yapmayı, adil olmayı ve çalışanlara saygıyla yaklaşmayı içeren geniş bir kavramdır. Bu yapı, liderin kişisel etik değerlerini, karar alma süreçlerindeki şeffaflığını ve organizasyon içinde etik standartları teşvik etme yeteneğini kapsamaktadır.

Ölçeğin maddeleri, genellikle liderin personel ilişkilerinde sergilediği adalet, dürüstlük, güvenilirlik

ve etik değerlere bağlılık gibi temel boyutlar etrafında toplanmaktadır. Bu çok boyutlu yapı, etik liderliğin karmaşık doğasını yakalamayı ve yöneticilerin farklı etik sorumluluk alanlarındaki performanslarını ayrıştırmayı amaçlamaktadır.

Geçerlik

Etik Liderlik Ölçeği'nin **Geçerlik** çalışması, ölçeğin geliştirildiği orijinal makalede (İlhan & Ekiz, 2020) detaylı olarak sunulmuştur. Geliştirme çalışması, ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla hem Açıklayıcı **Faktör Analizi** (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini kullanmıştır.

Faktör analizleri, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen etik liderlik yapısını ne ölçüde temsil ettiğini göstermiştir. Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin etik liderlik yapısını tutarlı ve güçlü bir şekilde ölçtüğünü destekleyen istatistiksel kanıtlar elde edilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin amaca uygun olarak kullanılabilirliğine dair önemli bir güvence sağlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin **Güvenirlik** analizi de geçerlik çalışmasıyla birlikte aynı makalede rapor edilmiştir. Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek üzere **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı temel yapıyı ölçtüğünü göstermektedir. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçeğin farklı zamanlarda ve farklı örneklerde uygulandığında benzer sonuçlar verme potansiyelini artırmakta, böylece ölçme aracının istikrarını kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Etik Liderlik Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak amacıyla yürütülen **Faktör Analizi**, ölçeğin boyutlarını belirlemede merkezi bir rol oynamıştır. Çalışmada öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak maddelerin hangi faktörler altında toplandığı keşfedilmiştir. Bu aşama, ölçeğin nihai yapısını oluşturmuştur.

AFA sonuçlarının ardından, elde edilen faktör yapısının farklı bir örnekleme de doğrulandığını göstermek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA, kabul edilebilir uyum indeksleri sunarak, ölçeğin faktör yapısının kuramsal beklentilere uygun olduğunu ve sağlam bir yapıya sahip olduğunu istatistiksel olarak teyit etmiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal makalede detayları bulunmaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Yöneticileri ve Öğretmenler (Okul müdürleri ve etik beklentilerini değerlendiren personel).

Yaş Grubu: Yetkinler (Eğitim sektöründe çalışan profesyoneller).

Popülasyon Detayları: Ölçek, özellikle Türkiye'deki ilk ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan okul müdürlerinin etik liderlik davranışları ve bu davranışlara dair algıları ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ve/veya Gözlemci Bildirimi (Okul müdürlerinin etik davranışlarının başkalar tarafından değerlendirilmesi).

Anahtar Kelimeler

Eğitim Liderliği, Ahlakî Yönetim, Okul Yönetimi, Liderlik Davranışları, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir. (Orijinal makaleden kontrol edilmelidir.)

Kurumsal E-posta Adresleri: abdurrahman.ilgan@idu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazışma Adresi: Sorumlu yazarın kurumsal adresi (İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya, Türkiye).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020 (Yayın yılına göre).

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için yazar(lar) ile iletişime geçilmesi önerilir. Detaylı kullanım koşulları orijinal makalede veya yazar(lar)dan öğrenilebilir.

Orijinal makalenin DOI bağlantısı: <http://dx.doi.org/10.12711/tjbe.2020.13.2.0159>

Referanslar

İlhan, A., ve Ekiz, M. (2020). Okul Müdürleri Etik Beklenti Ölçeği ile Etik Liderlik Ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *?? Ahlak? Dergisi*, 13(2), 38-81. DOI: [10.12711/tjbe.2020.13.2.0159](http://dx.doi.org/10.12711/tjbe.2020.13.2.0159)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [etik-liderlik-olcegi-toad.pdf](#)

Etik Liderlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almadığından, bu kısım boş bırakılmalıdır. Maddelerin tamamına, yukarıda referans verilen İlhan ve Ekiz (2020) makalesinden veya sağlanan PDF dosyasından ulaşılabilir.